

Марія БІЛОКОПИТОВА,
orcid.org/0000-0003-3817-245X
викладач кафедри іноземних мов
Університету імені Альфреда Нобеля
(Дніпро, Україна) *bilokopytova.m@duan.edu.ua*

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ *CAN* ТА *COULD* В СУЧАСНІЙ ГРАМАТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ця стаття зосереджена на глибокому аналізі модальних дієслів *can*, *could* та *be able to* в контексті сучасної англійської мови, показує їхнє значення та використання в різних мовних ситуаціях. Однак, українці часто постають перед труднощами при застосуванні модальних дієслів через відсутність аналогічних граматичних категорій у рідній мові. Метою статті є розібратися з труднощами, що обумовлені численними відтінками та нюансами, які модальні дієслова несуть в англійській мові, від здатності та дозволу до можливостей і зобов'язання. Проведене дослідження показало, що модальні дієслова в англійській мові є основними засобами вираження модальності, і відображають відношення мовця до ситуації. Модальність може бути висвітлена через різні граматичні форми, але найуживаніші серед них — модальні дієслова, які включають такі слова як *can*, *could*, *may*, *might*, *shall*, *should*, *will*, *would*, *must*. При розширенні цього списку зустрічаємо також напівмодальні дієслова (*semi-modals*): *need (to)*, *ought to*, *dare*, *used to*, *be able to*, *have (got) to* та *had better*. В статті продемонстровано, що ці дієслова не змінюються за часом чи особами та використовуються з неозначеною формою дієслова. У роботі розглядається визначення контекстних відмінностей між цими модальними дієсловами для правильного застосування їх значень в різних мовних ситуаціях. В статті аналізуються типові помилки, які виникають при вживанні цих дієслів, особливо серед носіїв англійської як другої мови. На основі обговорення наукових робіт чинних досліджень, стаття пропонує чіткі рекомендації щодо вживання *can*, *could*, *be able to* у різних часах і контекстах, що має значення для практичного застосування в мовленні та навчанні. В ході ретельного дослідження були проаналізовані різні форми модальних дієслів, і освітлено їхні основні модальні значення: фізична можливість, загальна здатність, впевненість, обов'язок, порада, наказ, прохання, припущення, пропозиція, запрошення, заборона та теоретична можливість тощо. Стаття чітко диференціює використання цих модальних значень у різних контекстах і демонструє це за допомогою прикладів. Це дослідження сприяє глибшому розумінню модальності в англійській мові та є важливим для лінгвістів, мовних науковців, вчителів англійської мови та учнів, що прагнуть удосконалити свої граматичні навички.

Ключові слова: модальність, модальні дієслова, ймовірність, можливість, дозвіл, *can*, *could*.

Mariia BILOKOPYTOVA,
orcid.org/0000-0003-3817-245X
Lecturer at the Department of Foreign Languages
Alfred Nobel University
(Dnipro, Ukraine) *bilokopytova.m@duan.edu.ua*

ANALYSING THE USAGE OF THE MODAL VERBS *CAN* AND *COULD* IN CONTEMPORARY ENGLISH GRAMMAR

This article focuses on an in-depth analysis of the modal verbs *can*, *could* and *be able to* in the context of modern English, showing their meaning and use in different language situations. However, Ukrainian speakers often face difficulties when using modal verbs due to the lack of similar grammatical categories in their native language. The purpose of the article is to deal with the difficulties caused by the many shades and nuances that modal verbs carry in the English language, from ability and permission to opportunity and obligation. The study showed that modal verbs in the English language are the main means of expressing modality and reflect the speaker's attitude towards the situation. Modality can be expressed through various grammatical forms, but the most commonly used among them are modal verbs, which include words such as *can*, *could*, *may*, *might*, *shall*, *should*, *will*, *would*, *must*. When expanding this list, we also meet semi-modal verbs: *need (to)*, *ought to*, *dare*, *used to*, *be able to*, *have (got) to* and *had better*. The article demonstrates that these verbs do not change in tense or person, and are used with an indefinite form of the verb. The paper considers the definition of contextual differences between these modal verbs for the correct application of their modality meanings. The article analyses typical errors that occur when using these verbs, especially among speakers of English as a second language. Based on the discussion of scientific works from current research, the article offers clear recommendations for the use of *can*, *could*, and *be able to* in different tenses and contexts, which is important for practical application in speech and learning. In the course of a thorough study, the various forms of modal verbs were analysed,

and their main modal meanings were elucidated: physical possibility, general ability, certainty, obligation, advice, order, request, assumption, suggestion, invitation, prohibition and theoretical possibility, etc. The article differentiates the use of these modal meanings in different contexts and demonstrates this with examples. This research contributes to a deeper understanding of modality in English and is important for linguists, language scholars, English language teachers, and students trying to improve their grammar skills.

Key words: *modality, modal verbs, probability, possibility, permission, can, could.*

Постановка проблеми. Україна впевнено крокує в Європейський Союз, а це означає, що англійська мова буде незамінною на всіх рівнях спілкування. Вивчення її тонкостей та нюансів покращить здатність молодого покоління вільно опанувати одну з основних мов у світі. Важкість граматики англійської мови полягає в відмінностях бачення ситуацій носіями, а відповідно і вживання певних конструкцій. Модальні дієслова є складною темою, тому що в українській мові таку граматичну категорію не виокремлюють в певний розділ підручників, звідси й полягає важкість перенесення значень українських форм вираження модальності англійською. Своєю чергою англійські модальні дієслова окрім їх кількості, ще мають багато відтінків і значень для різних життєвих ситуацій. Це все призводить до плутанини під час вивчення. У цій роботі ми розберемо усі тонкощі вживання модальних дієслів, їх модальні значення, ситуації, в яких їх доцільно замінити на інші форми тощо.

Аналіз досліджень. Лінгвістичний аналіз в англійській мові відіграє важливу роль. Мова жива і постійно змінюється. За останні декілька десятиліть років англійська мова набула значно більшого впливу, а отже і кількість людей, які її вивчають збільшилася. Це сприяло утворенню нових діалектів, сленгових слів, а також відобразилося на граматиці. З погляду розвитку мови, грамика змінюється найменше і повільніше за лексичний або фонетичний склад мови. Однак, зміни, які набувають масового розповсюдження, стають новою нормою і закріплюються в підручниках.

Тема модальності широко розкривається в підручниках з граматики як вітчизняних, так і британських авторів. Вивчаючи мову маємо володіти глибоким розумінням норм та відтінків значення модальних дієслів. Використання *can* та *could* часто плутають не тільки на початкових етапах навчання, але й на високих рівнях, де своєю чергою їхній спектр модальності розширюється значно більше, що викликає труднощі у підборі правильного дієслова. (Hinkel, 1995:328). Багато науковців сходяться на тому, що модальність відіграє комплексний підхід до розуміння структури мови та її функцій. Інші зосереджуються на методах розпізнавання та донесення їх до учнів (Hoуe, 1997:315; Leech, 2005:266; Palmer, 2001:183). Бібер

показує, що серед розподілу основних модальних дієслів ключові позиції займає *can* та його варіативні форми *could* та *be able to*. Також автор наголошує на тому, що такі модальні дієслова частіше використовуються в усному дискурсі, аніж у письмовому. З його роботи можна простежити закономірність частоти перенесення модальних дієслів учнями до академічних жанрів (Biber, 1999:234).

Дослідження, проведені Карретео, зосереджуються на прагматичному вживанні модальних дієслів у розмовній англійській мові. Вони вказують на те, що *can* часто використовується для вираження можливостей та здатностей в теперішньому часі, тоді як *could* і *be able to* застосовуються для опису загальних здатностей у минулому або для вказівки на одноразові дії, які відбулися чи могли б відбутися (Carretero, 2002:12). Враховуючи вищенаведені дослідження, ця стаття має на меті додатково проаналізувати та систематизувати використання модальних дієслів *can*, *could*, та *be able to* та забезпечити ясні та обґрунтовані рекомендації для мовців та викладачів.

Мета статті. Основною метою даного дослідження є аналіз використання модальних дієслів *can* та *could* в сучасній англійській мові, з особливим акцентом на відмінності в їхньому застосуванні порівняно з формою *be able to*. У цій статті будуть продемонстровані конкретні приклади вживання поданих модальних дієслів, визначені правила, за якими слід розмежовувати значення модальності та пояснення, які можуть допомогти уникнути поширених помилок. До значень модальності віднесемо фізичну здатність, можливість, дозвіл та інші нюанси вживання цих модальних дієслів у різних часових аспектах та стилях мовлення.

Додатково, дослідження покликане висвітлити роль модальних дієслів у формуванні граматично правильних конструкцій, що є особливо важливим для вивчення англійської мови як другої іноземної. Результати цього дослідження мають на меті збагатити академічні знання в галузі прикладної лінгвістики та забезпечити мовців надійними рекомендаціями для покращення їхньої мовної компетенції.

Виклад основного матеріалу. В сучасній англійській мові одним з основних сегментів граматики, який відіграє ключовий аспект у вислов-

лювання модальності, є модальні дієслова. Така граматична категорія, як модальність, як пише у своїй роботі Ньюбрук, може бути висвітлена різними засобами, а саме модальними прислівниками (*probably*), модальними прикметниками (*it's advisable to ...*), модальними іменниками, лексичними дієсловами (*I forbid you to ...*), модальними конструкціями, умовними реченнями та інтонацією. Попри це, найуживанішим методом її передачі наразі слугують модальні дієслова. Висловлення відношення мовця до ситуації виходить далеко за рамки лексичних значень дієслів. Різноманіття модальних дієслів, які налічує новітня англійська грамика, варіюється залежно від сучасних тенденцій, манери спілкування, сприйняття носіями тощо (Newbrook, 2007:215).

Цитуючи Свона, можна зазначити, що модальні дієслова це група допоміжних дієслів (*auxiliaries*) (Swan, 2015:58). Наразі більшість відомих авторів, таких як Манн, Г'юїнгс, Гуде, виділяють наступні дев'ять основних модальних дієслів: *can, could, may, might, shall, should, will, would, must* (Mann, 2012:70; Hewings, 2009:30; Gude, 2012:154). Вони мають лише одну форму, а саме не змінюються за часами або за особами, а після них йде неозначена форма дієслова без частки *to* (*bare infinitive*). Звертаючись до дослідження Манна, можна відзначити, що при розширенні цього списку зустрічаємо також напівмодальні дієслова (*semi-modals*): *need (to), ought to, dare, used to, be able to, have (got) to* та *had better* (Mann, 2012:70). Останні два можуть змінюватися за часом і особою, також можуть комбінуватися з модальними дієсловами, утворюючи фрази, наприклад *might have to*. Еванс пише, що модальні дієслова не мають форми *present participle* (найближчий граматичний еквівалент в українській мові буде дієприкметник), за винятком *need, dare* та *have to* (Evans, 2002:28).

Цікаво відзначає Свон у своїй роботі, що *could, might, should* та *would* зазвичай не використовуються як форми минулого часу від *can, may, shall* та *will* (хоча таке зустрічається в непрямій мові), а найчастіше вживається задля менш конкретного відтінку значення, порівняймо: «*Can I have your pen? (direct request)*» та «*Could I have your pen? (less direct, more polite)*» (Swan, 2015:59). Сайд надає переконливі аргументи щодо уживання *could* та інколи *would be able to* в умовних реченнях з посиланням на теперішній або майбутній час: «*I could phone you in the evening if that would be helpful*» (Side, 2011:49). *Could* та *was able to* можуть стояти у речення після *wish*, щоб позначити гіпотетичну здатність (*hypothetical ability*): «*I wish I could skate*». У минулому часі гіпотетична

здатність передається умовним реченням другого типу з конструкцією *could/would + past participle*: «*Even if you had packed your bags in advance, we couldn't have caught the train*», «*Even if he'd read the whole book, he wouldn't be able to find the answer*». Також наведемо приклад із *could* в значенні дозволу у непрямій мові: «*Jane said I could buy one ice cream*».

Новітні теорії в області лінгвістики підкреслюють наявність все більшої кількості модальних значень конкретних дієслів, до них відносять: здатність, можливість, дозвіл, прохання, необхідність, обов'язок, та ін. Обговорюючи працю Ньюбрука, варто відзначити, що модальність це відношення мовця до ситуації, яке додає тонкості до усного та письмового дискурсу (Newbrook, 2007:215). Згідно зі Своном, усі значення можна умовно поділити на дві основні групи (Swan, 2015:58):

– впевненість (*certainty*), що в англійській мові передається словами *certain, possible, probable, чи impossible*, наведемо приклади: «*You must be tired*», «*It can't be true*», «*We might go to London in June*»;

– зобов'язання та свобода (*obligation and freedom*), що використовується для порад (*advice*), вказівок (*instruction*), прохань (*request*), припущень (*suggestion*), пропозицій (*offer*) або запрошень (*invitation*), як от: «*Can I have a coffee*», «*You should go to a doctor*», «*Would you like to join us for a drink?*».

Найскладнішими вважають дієслова, які мають багато значень модальності, і можуть використовуватися у різний спосіб залежно від контексту. Яскравим прикладом таких модальних дієслів є *can* та його варіація *could*. Розглянемо усі нюанси використання цих дієслів на прикладах з поясненнями, починаючи від найбільш уживаних і закінчуючи винятками та випадками їх використання для високих рівнів граматики.

Як демонструє Гуде у своїй роботі, першим значенням модального дієслова *can* є фізична здатність (*ability*): «*He can speak French but he has trouble pronouncing French names*». Для позначення здатності в минулому або майбутньому часах використовуються форми *could* та *be able to* (Gude, 2012:154). Але, виходячи з аналізу, який провів Г'юїнгс, треба уникати вживання *be able to* у ситуаціях, коли щось відбувається наразі «*Watch me, George, I can do a handstand (not ... I am able to do a handstand)*» (Hewings, 2009:31). До цього правила відносяться і пасивні конструкції: «*Dogs can be kept in specialised shelters (not Dogs are able to be kept in specialised shelters)*». У своїй роботі Сайд звертає увагу на вживання *be able to* в фор-

мах інфінітива та герундію: «I would like to be able to sing like her», «I like doing exactly what my heart tells me». Нерідко замість дієслова be можна побачити seem або feel: «We don't seem able to perform the project in time» (Side, 2011:49).

Зазначимо, що could можемо застосовувати для загальної здатності (general ability) лише в минулому: «When I was a child I could swim». Модальне значення здатності за словами Гейнса в інших часах передається за допомогою be able to і має відповідно форми am/is/are able to, will be able to, was/were able to, have/has been able to, had been able to для часів present, future, past, present perfect, past perfect (Haines, 2011:178). Стосовно теперішнього часу, як бачимо вище, обидві форми можливі, але частіше використовується can: «Jessica can play basketball very well», «Jessica is able to play basketball very well». Спираючись на дані, представлені в роботі Г'юїнгса, конструкція be able to є більш формальною і використовується в офіційному дискурсі: «The hotel is able to accommodate hundreds of visitors. (= more formal)», «This hotel can accommodate a lot of people. (= less formal)» (Hewings, 2009:30). Також Гейнс зазначає, що для здатності, яка була набута під час навчання, використовуємо can: «Can you dance the waltz?». Гарним аналогом в цьому реченні може виступати конструкція know how to: «Do you know how to dance the waltz?» (Haines, 2011:178).

В контексті дослідження Гопкінса стає зрозумілим, що модальне дієслово can також застосовується для позначення регулярності дій, або для передачі слова sometimes: «People can do funny things when they are happy (= people sometimes do funny things)» (Hopkins, 2008:109). Дослідження модальності з погляду Мерфі відкриває нам інші нюанси дієслова can, наприклад вірогідність (possibility), або коли щось дозволено (allowed): «We can see the desert from our kitchen window», «If you don't have a pan, you can use mine» (Murphy, 2005:52).

Конструкція to be able to є синонімічною для значення модальності дозволу (permission): «They could do whatever they wanted (= they were allowed to do whatever they wanted)». На противагу, як аналізує Родерік, в одноразових ситуаціях/випадках (one specific situation/occasion), які відбувалися в минулому, вживається was/were able to: «We were able to read a book while travelling in Greece» (Roderick, 2013:177). Зауважимо, що в такому випадку вживання could є неправильним з погляду граматики, до того ж незрозумілим для носіїв мови: «The police were able to find out who he was (not ~~The police could find out~~)». В ситуаціях, які несуть негативний відтінок можна застосовувати обидві конструкції wasn't/weren't able to та

couldn't: «Peter couldn't resist staying home during the football game», «John wasn't able to use his cell phone in the mountains». Так само працює з запитаннями: «Were you able to / Could you find your phone?».

Зіставляючи підходи, описані Мерфі, для порівняння візьмемо наступні дві ситуації (Murphy, 2005:52):

1. Mike was an excellent tennis player when he was younger. He could beat anybody (= he had the general ability to beat anybody).

2. Mike and Pete played tennis yesterday. Pete played very well but Mike managed to beat him (= he managed to beat him in this particular game).

Посилаючись на Манна, модальне дієслово could може використовуватися для одноразового випадку в поєднанні з дієсловами стану (state verbs), такими як see, hear, smell, taste, feel (verbs of sense), а також believe, remember, understand, decide (verbs of thinking): «I could see that she was tired», «As soon as I walked into the room, I could smell gas», «When we arrive at the point of destination, we could hear the birds singing» (Mann, 2012:70). Наведемо додаткові вислови для вираження прохань: «Do you mind if I use your pencil?», «Is it OK if I close the door?». Цікавий аспект підсвічує Гуде, зазначаючи, що після фраз the only thing/place/time та після all (у значенні «єдина річ»), використовується could: «All we could see was a marvellous landscape» (Gude, 2013:155).

Що стосується вживання can у комбінації з speak та play, то різниця між наявністю чи відсутністю модальності майже відсутня. Наступні речення це демонструють: «I (can) speak Chinese quite well», «Can/Does anybody here play the guitar?». Ще одним прикладом використання can/could є типовість або звичність ситуації, чи звичний характер: «A female chimpanzee can live up to 50 years», «It could get humid in Japan during the rainy season». Г'юїнгс підкреслює, що could також може використовуватися для подій в минулому, які могли бути: «It could be a very tough discussion» (Hewings, 2009:25).

У Мерфі читаємо, що у випадках, коли дія нереальна, можемо вживати could: «I am so tired, I could sleep for a week. (not ... ~~I can sleep for a week~~)». Коли ставимо питання про ймовірність чогось, можемо вжити фразу be likely to: «What time are you likely to arrive?» (Murphy, 2005:53). Для вищих рівнів у заперечувальних реченнях для позначення низької ймовірності додають слова only, hardly або never: «This person can hardly be described as polite», «He could never be accused of being lazy». Щоб припустити, що щось не сталося, часто вживають допоміжні прислівники almost, just, nearly: «I could nearly touch my feet».

Гопкінс робить висновок, що в ситуаціях, коли людині щось вдалось, незалежно від часу, вищезгадані модальні дієслова можна замінити конструкцією *manage to*: «Have you managed to finish your work yet?». Ця заміна робиться, коли щось складно досягти або виконати. Також її можна використовувати в усіх часах: «Apparently he's been able to build a house» (Hopkins, 2008:108). Підтримуючи думку Свона, можна згадати про альтернативні фрази, такі як *to succeed in*: «After five years of studying they succeeded in passing the exam». Також варто звернути уваги на українську побудову речення за допомогою дієслова «могти» в минулому часі «Я зміг знайти хорошу роботу минулого місяця», коли в англійській мові при перекладі опускається модальне дієслово «I found a good job last month (not I could find)» (Swan, 2015:59).

Модальне значення заборони (prohibition) є найбільш звичним для заперечення *can't*: «In my country, you can't drink until the age of 21». Еванс у своїй роботі підкреслює, що заперечення *can't* застосовується в значенні припущення (assumption/deduction) та впевненості або невпевненості (certainty або uncertainty) і рівноцінно фразам *don't think / don't suppose*: «She can't be at home», «I don't think she's at home» (Evans, 2002:30). Наведемо приклади висловлювання здатності або ймовірності за допомогою конструкцій *it + be + certain/likely/probable/possible/impossible*: «It is possible that it will rain in the evening».

Для того, щоб утворити логічний висновок (logical deduction) стосовно минулого, використовуємо конструкцію *can't have + past participle*: «Jack can't have played football yesterday. He broke his left leg last week» або *couldn't have + past participle*: «It couldn't have been an interesting film, the trailer was so boring». Аналогічно, для того, щоб утворити припущення стосовно минулого, у якому людина невпевнена, застосовується конструкція *could have + past participle*: «Kate didn't show up for the meeting. I suppose she could have forgotten about it». Дану конструкцію можна віднести до значення теоретичної можливості (theoretical possibility): «The tourists could have found the way out of the forest (= it is possible but we don't know if they did or not)». Г'юїнгс також пропонує для просунутих учнів значення критики (criticism) та роздратування (annoyance): «You could have lost the keys while running around the yard» (Hewings, 2009:25).

Гуде зазначає, що *can* використовується в значенні дозволу (permission), у більш формальних ситуаціях може бути замінено на *may*: «Can/May I ask you a question?» (Gude, 2012:154). Більш ввічливою формою у питальних реченнях вважається

could, але відповідь на запитання має бути з *can*: «Could I open the window? – Yes, you can». За методологією Родеріка, *could* може використовуватися в значенні пропозиції (suggestion) або рекомендації (recommendation): «You could look this word up in the dictionary» (Roderick, 2013:177). В ситуаціях, коли щось відбувається час від часу, також виступає *could*: «These cakes can sometimes be stale (= on some occasions)». Ньюбрук наводить інші вирази для значення модальності дозволу: «He lets me be myself», «The policeman gave me permission to enter» (Newbrook, 2007:215).

Як аргументує Гейнс у своїй праці, коли ми говоримо про фізичну здатність, як добре ми щось виконуємо, то використовуємо конструкції *be good (brilliant, etc.) / bad (terrible, etc.) at + noun* або *gerund*: «Sarah has never been good at sports», «Jacob is very bad at running» (Haines, 2001:178). З іншого боку, для позначення здібностей (aptitude або capacity) для виконання чогось, можна брати *be capable of + -ing*: «He is certainly capable of hitting the highest note». Вираз *be able to* можна замінити дієслівно-іменниковим словосполученням у формальному мовленні: «Jane has the ability to sense the feelings of others».

Ньюбрук вказує на значення модальності нагоди або вільного вибору (opportunity або free choice) для різних часів: «You can eat whatever you want (present)», «You could always do it later (future)», «They could visit any country without problems (past)» (Newbrook, 2007:215). Вільний вибір може передаватися також наступними фразами: «It's up to you to decide», «It's your choice whether you do it or not», «You're free to do whatever you like», «Peter will have the opportunity to travel around the world».

Висновки. У цій роботі ми розглянули одну з найактуальніших тем сучасної англійської граматики, дали визначення модальності, а також окреслили основні модальні дієслова та їх класифікації. Було проведено ґрунтовне дослідження використання різних форм таких модальних дієслів як *can*, *could* та *be able to*, висвітлено їхні основні значення модальності: фізична здатність, загальна здатність, впевненість, зобов'язання, критика, прохання, припущення, пропозиція, запрошення, заборона, теоретична можливість та ін. Стаття добре розмежовує різні випадки використання цих модальних значень в різних випадках, які супроводжувалися прикладами. Вивчення модальності є без сумніву одним з найцікавіших аспектів граматики, а спроби її класифікації в майбутньому можуть змінюватися відповідно до нових тенденцій розвитку мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Biber D., Johansson S., Leech G., Conrad S., Finegan E. The Longman Grammar of Spoken and Written English. London: Longman, 1999. 1204 c.
2. Carretero M. «The influence of genre and register on epistemic modality in spoken English: a preliminary study.» Estudios Ingleses de la Universidad Complutense, 2002. 11-41 c.
3. Evans V. CPE use of English 1 for the revised Cambridge proficiency examination: student's book. Express Publishing, 2002. 352 c.
4. Gude C., Stephens M. CAE Result: Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 2012. 183 c.
5. Gude K., Duckworth M., Rodgers L. Cambridge English Proficiency Masterclass: Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 2013. 189 c.
6. Haines S., Stewart B. First Certificate Masterclass: Updated for the Revised FCE Exam. Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 2011. 191 c.
7. Hewings M. Advanced Grammar in Use: A self-study reference and practice book for advanced learners of English. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. 294 c.
8. Hewings M. Cambridge Grammar for CAE and Proficiency: Self-Study Grammar Reference and Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 296 c.
9. Hinkel E. «The Use of Modal Verbs as a Reflection of Cultural Values.» TESOL Quarterly, 29(2), 325-343 cc., 1995.
10. Hopkins D., Cullen P. Cambridge Grammar for IELTS with Answers: Self-Study Grammar Reference and Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 258 c.
11. Hoyer L. Adverbs and Modality in English. London: Longman, 1997. 334 c.
12. Leech G. Meaning and the English Verb. 3rd ed. Harlow: Longman, 2005. 334 c.
13. Mann M., Taylor-Knowles S. Destination C1 & C2: Grammar and Vocabulary. Macmillan, 2012. 312 c.
14. Murphy R. English Grammar in Use: A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Students of English with Answers. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 377 c.
15. Newbrook J., Wilson J. New Proficiency Gold Coursebook: New Edition for the Revised CPE Exam. Pearson Longman, 2007. 240 c.
16. Palmer F.R. Mood and Modality. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 260 c.
17. Roderick M., Nuttall C., Kenny N. Proficiency Expert Coursebook. Pearson, 2013. 206 c.
18. Side R., Wellman G. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency: Fully Updated for the Revised CPE. Harlow: Longman, 2011. 288 c.
19. Swan M., Walter C. Oxford English Grammar Course: Advanced. Oxford: Oxford University Press, 2015. 348 c.

REFERENCES

1. Biber, D., Johansson, S., Leech, G., Conrad, S., & Finegan, E. (1999). The Longman Grammar of Spoken and Written English. London: Longman, 1204 p.
2. Carretero, M. (2002). «The influence of genre and register on epistemic modality in spoken English: A preliminary study.» Estudios Ingleses de la Universidad Complutense, 11-41 pp.
3. Evans, V. (2002). CPE use of English 1 for the revised Cambridge proficiency examination: Student's book. Express Publishing, 352 p.
4. Gude, C., & Stephens, M. (2012). CAE Result: Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 183 p.
5. Gude, K., Duckworth, M., & Rodgers, L. (2013). Cambridge English Proficiency Masterclass: Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 189 p.
6. Haines, S., & Stewart, B. (2011). First Certificate Masterclass: Updated for the Revised FCE Exam. Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 191 p.
7. Hewings, M. (2013). Advanced Grammar in Use: A self-study reference and practice book for advanced learners of English (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 294 p.
8. Hewings, M. (2009). Cambridge Grammar for CAE and Proficiency: Self-Study Grammar Reference and Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 296 p.
9. Hinkel, E. (1995). «The Use of Modal Verbs as a Reflection of Cultural Values.» TESOL Quarterly, 29(2), 325-343 p.
10. Hopkins, D., & Cullen, P. (2008). Cambridge Grammar for IELTS with Answers: Self-Study Grammar Reference and Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 258 p.
11. Hoyer, L. (1997). Adverbs and Modality in English. London: Longman, 334 p.
12. Leech, G. (2005). Meaning and the English Verb (3rd ed.). Harlow: Longman, 334 p.
13. Mann, M., & Taylor-Knowles, S. (2012). Destination C1 & C2: Grammar and Vocabulary. Macmillan, 312 p.
14. Murphy, R. (2005). English Grammar in Use: A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Students of English with Answers (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 377 p.
15. Newbrook, J., & Wilson, J. (2007). New Proficiency Gold Coursebook: New Edition for the Revised CPE Exam. Pearson Longman, 240 p.
16. Palmer, F. R. (2001). Mood and Modality (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 260 p.
17. Roderick, M., Nuttall, C., & Kenny, N. (2013). Proficiency Expert Coursebook. Pearson, 206 p.
18. Side, R., & Wellman, G. (2011). Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency: Fully Updated for the Revised CPE. Harlow: Longman, 288 p.
19. Swan, M., & Walter, C. (2015). Oxford English Grammar Course: Advanced. Oxford: Oxford University Press, 348 p.